

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

DIREKTORAT ZA KMETIJSTVO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 17

F: 01 478 90 35

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Ministrstva in organizacije, ki so sodelovale v CPVO

Številka: 33009-2/2022/37

Datum: 11.01.2023

**Zadeva: Obvestilo o sprejetem Strateškem načrtu skupne kmetijske
politike 2023–2027 za Slovenijo**

Spoštovani,

Skladno s 47. členom Zakona o varstvu okolja (ZVO-1) (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2) vas obveščamo o sprejetju Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027 za Slovenijo (v nadaljevanju SN 2023-2027), pri čemer podajamo informacije zlasti glede:

1. opisa vključenosti okoljevarstvenih zahtev v SN 2023-2027,
2. upoštevanja mnenj in pripomb iz postoka celovite presoje vplivov izvedbe SN 2023-2027 na okolje,
3. razloge za sprejetje odločitve glede na možne alternative,
4. opisa načina spremljanja vplivov na okolje pri izvajanju SN 2023-2027.

SN 2023-2027 je strateški dokument, ki za obdobje 2023 do 2027 podaja nabor ukrepov (t.i. intervencij) za uresničevanje horizontalnega cilja modernizacije kmetijstva in podeželja s spodbujanjem in razširjanjem znanja, inovacij in digitalizacije in devet specifičnih ciljev evropske skupne kmetijske politike:

- podpora za vzdržne dohodke in odpornost kmetij po vsem ozemlju EU za večjo prehransko varnost (SC1);

Sofinancira Evropska unija

- krepitev tržne usmerjenosti in povečanje konkurenčnosti, tudi z večjim poudarkom na raziskavah, tehnologiji in digitalizaciji (SC2);
- izboljšanje položaja kmetov v vrednostni verigi (SC3);
- prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter k trajnostni energiji (SC4);
- spodbujanje trajnostnega upravljanja naravnih virov, kot so voda, tla in zrak (SC5);
- prispevanje k varstvu biotske raznovrstnosti (SC6);
- privabljanje mladih kmetov in spodbujanje razvoja podjetij na podeželskih območjih (SC7);
- spodbujanje zaposlovanja, rasti, socialne vključenosti in lokalnega razvoja na podeželskih območjih, vključno z biogospodarstvom in trajnostnim gozdarstvom (SC8);
- izboljšanje odziva kmetijstva EU na potrebe družbe po hrani in zdravju, vključno z zdravo hrano, ter dobrobiti živali (SC9)

S tem dokument sledi vsem trem glavnim ciljem evropske skupne kmetijske politike:

- konkurenčnost in odpornost kmetijskega sektorja,
- varstvo okolja in podnebja in
- skladen razvoj podeželja.

Ključni cilj SN 2023-2027 je, v kontekstu prehranske in energetske draginje, ter okoljskih in podnebnih izzivov, zagotoviti trajnostno pridelavo hrane na celotnem območju države in povečati samooskrbo, pri čemer so pomembna vsa območja in vsa kmetijska gospodarstva, ne glede na velikost, usmeritev ali tržno usmerjenost. Dokument tako podaja odgovore na izzive prehranske varnosti, ter izzive podnebno-okoljske narave, ki so pred nami.

V okvirju priprave SN 2023- 2027 je bilo ključnega pomena sodelovanje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: MKGP), s številnimi deležniki. Tako so bila v proces vključena razna posvetovalna telesa ministrstva, kot so Svet za kmetijstvo in podeželje, Svet za OMD, Svet za živinorejo... ter tudi gospodarski in socialni partnerji, strokovnjaki in širša javnost.

Prvo delo na pripravi SN 2023-2027 se je začelo leta 2018 z ustanovitvijo petih delovnih skupin, ki so jih sestavljali strokovnjaki iz več kot 40 organizacij in institucij:

1. Skupina za pametno, odporno in konkurenčno kmetijstvo (pokriva specifične cilje SC1, SC2, SC3),
2. Skupina za varovanje okolja in podnebne spremembe (pokriva specifične cilje SC4, SC5, SC6),
3. Skupina za razvoj podeželja (pokriva specifične cilje SC7, SC8, SC9),
4. Posebna delovna skupina Aktivni kmet in
5. Širša, horizontalna, delovna skupina za celoten SN 2023–2027

Prva javna razprava povezana s SN 2023-2027 se je zgodila na 5. podeželskem parlamentu, jeseni 2019. Sledilo mu je še mnogo sestankov, javnih razprav, predstavitev in podobnih dogodkov dostopnih tako v živo in preko spleta. Razna gradiva, posnete prezentacije, dokumenti in zbrana mnenja in pripombe so tudi bile objavljene na spletni strani skp.si, kjer so dostopna najširši javnosti.

Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP), je na podlagi obvestila MKGP o pripravi SN 2023-2027 23. 3. 2020 odločil (v Odločbi št. 35409-22/2020/20), da je v postopku priprave SN 2023-2027 potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje, vključno s presojo sprejemljivosti vplivov izvajanja programa na varovana območja narave.

V okviru izvajanja postopka celovite presoje vplivov izvajanja SN 2023-2027 na okolje (v nadaljevanju: CPVO) je bilo pripravljeno Okoljsko poročilo za Strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 za Slovenijo in Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja (v nadaljevanju Okoljsko poročilo). Na zahtevo MOP je bilo Okoljsko poročilo tudi večkrat dopolnjeno.

7. 7. 2022 je MOP podal mnenje o ustreznosti dopolnjenega Okoljskega poročila, z dopisom št. 35409-494/2021/39. Na podlagi mnenja se je pričel postopek javne razgrnitve osnutka Okoljskega poročila, istočasno je bil javnosti predstavljen tudi osnutek SN 2023-2027. javna razgrnitev je potekala od 11. 7. do 11. 8. 2022.

Po koncu razgrnitve in posvetovanja so se dokumenti dopolnili na podlagi prejetih mnenj in pripomb. Dopolnjeno Okoljsko poročilo je bilo ponovno posredovano MOP v odločanje o sprejemljivosti izvedbe vplivov SN 2023-2027 na okolje.

Po potrditvi o sprejemljivosti ocenjenega vpliva izvedbe SN 2023- 2027 na okolje 27.9. 2022, dopis št. 35409-570/2022-10, je bil SN 2023-2027 predložen Vladi RS v sprejetje. Vlada RS je dokument potrdila 28. 9. 2022 in ga predložila v odobritev Evropski komisiji, ki ga je odobrila mesec kasneje, 28. 10. 2022.

AD 1 OPIS VKLJUČENOSTI OKOLJEVARSTVENIH ZAHTEV V SN 2023-2027

Priprava Okoljskega poročila je potekala v dveh fazah. V prvi fazi se je opravil temeljit pregled SN 2023-2027, preučitev smernic nosilca javnih pooblastil (ZRSVN) in opravljena analiza povezav SN 2023-2027 do relevantnih strateških in programskih dokumentov in politik. Na osnovi pridobljenih podatkov so bili določeni metodologija, cilji in kriteriji analize. Opravljena je bila tudi analiza odnosa SN 2023-2027 do drugih strateških in programskih dokumentov, načrtov in politik, saj se strateški načrt vsebinsko zelo navezuje na mnoge dokumente in politike s tega področja.

Izvedena je bila opredelitev pomembnosti pričakovanih vplivov intervencij SN 2023-2027 na posamezne sestavine okolja in odločitev glede nadaljnje obravnave in vrednotenja intervencij, določenih v dokumentu, na posamezne sestavine okolja.

Intervencijo se v Okoljskem poročilu upošteva v kolikor je prepoznano, da ima lahko, skladno z določili Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe načrtov na okolje, morebiten (negativne ali pozitiven) vpliv na posamezno sestavino okolja.

Opravljena je bila tudi temeljita analiza stanja okolja in podrobnejša analiza potencialno pomembnih vplivov SN 2023-2027 na posamezne sestavine okolja.

Predvideni učinki intervencij so bili, skladno s prej omenjeno uredbo, opredeljeni sledeče:

- Razred A: vpliva ni, oziroma je nebistven,
- Razred B: vpliv je nebistven,
- Razred C: vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov,
- Razred D: vpliv je bistven, in
- Razred E: vpliv je uničujoč

Prvi korak presoje vpliva SN 2023-2027 na posamezne sestavine okolja je bila uporaba splošne matrike za identifikacijo tistih intervencij, ki bodo imele vplive na izbrane okoljske cilje, ki izhajajo iz strateških in programskih dokumentov in politik, kot je Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja. Vse tiste intervencije, za katere je bil prepoznan vpliv (pozitiven, negativen ali neznan), so bile nadaljnjo presojane skladno s Prilogo II Direktive 2001/42/ES, o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje in sicer v obliki detajlnih matrik.

Rezultat detajlne matrike je bila identifikacija kazalnikov okolja za doseganje okoljskih ciljev na katere bodo imele intervencije SN 2023 – 2027 najpomembnejši vpliv in kakšen ta vpliv bo.

Za zmanjšanje predvidenih negativnih vplivov izvajanja intervencij in izboljšavo SN 2023-2027 so bili oblikovani [omilitveni ukrepi za posamezne sestavine okolja](#). Opredeljen je bil tudi način upoštevanja omilitvenih ukrepov pri izvajanju SN 2023-2027.

MKGP je v Okoljskem poročilu zapisal, da predvideva, da bo izvajanje intervencij SN 2023-2027 imelo na posamezne sestavine okolja sledeče vplive:

- »Trajnostno upravljanje s tlemi in kmetijskimi in gozdnimi zemljišči z namenom ohranjanja ekosistemskih storitev« ter »Trajnostno upravljanje s tlemi in zemljišči« je bilo ocenjeno kot: ni vpliva/vpliv je pozitiven (A, vpliva ni, oziroma je nebitven),
- »Dolgoročno ohranjanje in kjer je mogoče povečanje biotske raznovrstnosti«: vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C, vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov),
- »Dobro stanje površinskih voda in preprečitev poslabšanja stanja« in »Dobro stanje podzemnih voda«: vpliv je nebitven (B, vpliv je nebitven),
- »Celostno ohranjanje kulturne dediščine«: vpliv je nebitven (B, vpliv je nebitven),
- »Ohranjanje izjemnih krajin in krajinskih območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni ter kakovostne krajinske slike«: vpliv je nebitven (B, vpliv je nebitven),
- »Prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe in blaženju učinkov podnebnih sprememb«: ni vpliva/vpliv je pozitiven (A, vpliva ni, oziroma je nebitven),
- »Zmanjšanje emisij amonijaka iz kmetijskih virov«: ni vpliva/vpliv je pozitiven (A, vpliva ni, oziroma je nebitven),
- »Zmanjšanje emisij vonjav iz kmetijskih virov«: ni vpliva/vpliv je pozitiven (A, vpliva ni, oziroma je nebitven),
- »Zmanjšati vplive prekomerno onesnaženih tal na zdravje ljudi«: vpliv je nebitven (B, vpliv je nebitven).

Uničujočih posledic izvajanja intervencij SN 2023-2027 na okolje ni bilo ugotovljenih.

AD2 UPOŠTEVANJE MNENJ IN PRIPOMB IZ POSTOPKA CELOVITE PRESOJE VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA OKOLJE

MKGP je v času od 11. 7. 2022 do vključno 11. 8. 2022 javno razgrnilo predlog SN 2023-2027 skupaj z Okoljskim poročilom. 22. julija 2022 je izvedlo tudi javno obravnavo. Javnost je bila vabljen k podajanju pisnih mnenj in pripomb na objavljenem obrazcu. Odgovori oz. odzivi na prejete pripombe so zbrani v dokumentu »Okoljsko poročilo za Strateški načrt skupne kmetijske politike za obdobje 2023-2027 za Slovenijo, Seznam pripomb prejetih v javni obravnavi avgust 2022«, ki je tudi dostopen [javnosti](#).

MOP je na podlagi teh informacij ocenil, da je MKGP ustrezno vključil javnost v postopek sprejemanja SN 2023-2027, kot se zahteva s 43. členom Zakona o varstvu okolja.

MOP je, skladno z določili 46. člena Zakona o varstvu okolja, za mnenje o sprejemljivosti izvedbe Strateškega načrta dne 12. 9. 2022, ponovno dne 19. 9. 2022, pisno pozvalo:

- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje (za področja varstvo okolja, odpadkov, podnebnih sprememb),
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za vode in investicije in Direkcijo RS za vode),
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja,
- Zavod RS za varstvo narave.

MOP je prejelo:

- mnenje Direkcije RS za vode, dne 20. 9. 2022, v katerem ocenjujejo, da SN 2023-2027 povzema Okoljsko poročilo in je možno ugotoviti, da bodo vplivi SN 2023-2027 s področja upravljanja z vodami na okolje sprejemljivi;
- mnenje Zavoda RS za varstvo narave, dne 21. 9. 2022, v katerem po pregledu dopolnjene verzije S 2023-2027 z dne 19. 9. 2022 ugotavljajo, da so omilitveni ukrepi in priporočila, ki izhajajo iz ustrezno dopolnjenega Okoljskega poročila in dodatka vključeni in obravnavani v Prilogi 1 SN 2023-2027 pod točko 2 »Priporočila na podlagi predhodnega vrednotenja in strateške presoje vplivov na okolje ter opis, kako so bila obravnavana«, in da je pripravljavec SN 2023-2027 omilitvene ukrepe, ki so predmet strateškega nivoja ustrezno in neposredno vključil v opise, pogoje oz. besedila posameznih intervencij Strateškega načrta.

V primerih pa, kjer so omilitveni ukrepi vezani na upoštevanje/izvajanje na nižjih nivojih je pripravljavec SN 2023-2027 za vsakega od njih opredelil na kakšen način oz. v kakšnem predpisu bo omilitveni ukrep upoštevan. Ocenjujejo, da so predvideni postopki in načini implementacije omilitvenih ukrepov ustrezni. Pod pogojem, da bo zagotovljeno dosledno izvajanje vseh omilitvenih ukrepov na način, kot je predvideno v Prilogi 1 SN 2023-2027 menijo, da bodo vplivi izvedbe plana s stališča varstva narave sprejemljivi;

- mnenje Ministrstva za kulturo, dne 23. 9. 2022, v katerem ugotavljajo, da so vplivi izvedbe SN 2023-2027 na kulturno dediščino ob upoštevanju usmeritev, navedenih v Okoljskem poročilu, sprejemljivi.

AD3 RAZLOGI ZA SPREJETE ODLOČITVE GLEDE NA MOŽNE ALTERNATIVE

Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe programov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) določa, da se v presoji opiše alternativne rešitve za programe, načrte ali plane ter vrednotenje posameznih alternativ. Vendar pa, zaradi razlogov, ki so opisani v nadaljevanju, v okviru priprave Okoljskega poročila ni bilo predvidenih alternativnih rešitev, ter v fazi priprave vsebine niso bile pripravljene v obliki različnih primerljivih variant, na primer z različnimi razvojnimi koncepti.

SN 2023-2027 je nastal s tesnim sodelovanjem med MKGP, zainteresirano javnostjo, ključnimi partnerji in drugimi Ministrstvi.

Leta 2018 je bilo, kot prej omenjeno, ustanovljenih 5 delovnih skupin. 4 so se ukvarjale z določenimi specifičnimi cilji, 5. pa je delovala kot horizontalna delovna skupina za celoten SN 2023-2027. Vse skupaj je bilo izvedenih 39 sestankov delovnih skupin. V pripravo SN 2023-2027 so bila prav tako vključena razna posvetovalna telesa, kot je Svet za kmetijstvo in podeželje, ter posamezni kmetijski sektorji, s katerimi je bilo izvedenih preko 30 sestankov.

Tako tesno sodelovanje med mnogimi akterji je tudi razlog, da v dokumentu ni obravnavanih alternativnih rešitev SN 2023-2027, saj je nastajanje dokumenta potekalo hkrati z usklajevanjem deležnikov, katerih se predlagane intervencije neposredno ali posredno tičejo in vplivajo na področje njihovega dela in njihove pristojnosti.

Dokument je bil sprti večkrat prenovljen, v skladu z usklajevanji in posvetovanji, kjer je bilo preverjenih več delovnih različic in kombinacij ukrepov oziroma intervencij.

Tako vsaka sprememba SN 2023-2027 predstavlja drugo verzijo dokumenta, vendar teh dokumentov ni mogoče obravnavati kot variant/alternativ, ki bi omogočale/zahtevale izbiro. Alternativne ukrepe se je na podlagi usklajevanj obravnavalo z vseh ključnih vidikov, tako okoljskega kot tudi finančnega, systemskega in organizacijskega.

Obravnava teh alternativnih ukrepov v SN 2023 – 2027 ni več smiselna, saj so se prvotno predlagane intervencije bodisi izločile, preoblikovale ali pa predlagale nove.

Cilj med pripravo SN 2023-2027 je bil oblikovati uravnotežen dokument, ki naj bi zadostil tako razvojnim kot varnostnim vidikom razvoja kmetijske politike. Za doseg tega ravnotežja pa je bilo ob pripravi dokumenta vključenih ogromno različnih deležnikov in uporaba optimizacijskega postopka za iskanje najbolj optimalne oblike dokumenta.

Prav tako možnosti, da se SN 2023-2027 ne bi izvajal, torej ničelne variante, ni. Saj star načrt skupne kmetijske politike, in z njim povezani dokument in neposredna plačila, so s koncem leta 2022 prenehali veljati.

Iz omenjenih razlogov torej vrednotenje alternativnih možnosti za izvajanje okoljskih ciljev ni mogoče.

AD4 OPIS NAČINA SPREMLJANJA VPLIVOV NA OKOLJE PRI IZVAJANJU PLANA

Spremljanje izvajanja Strateškega načrta je predpisano z Uredbo EU 2021/2115. 124. člen določa obveznost ustanovitve nacionalnega odbora za spremljanje izvajanja SN 2023-2027, njegovo sestavo in naloge. Celotno poglavje VII določa pravila glede spremljanja, poročanja in vrednotenja SN 2023-2027. Tako npr. člen 132 določa spremljanje izvajanja na podlagi kazalnikov učinka in rezultatov, člen 140 določa vrednotenje med obdobjem izvajanja in naknadno vrednotenje.

ZVO-2 v 156.členu določa, da MOP najmanj vsako drugo leto pripravi poročilo o okolju ali njegovih posameznih delih, ki je sestavljeno iz kazalcev okolja. To poročilo vsebuje tudi podatke o vplivu posameznih sektorjev na stanje okolja, zlasti kmetijstva, ribištva, gozdarstva, energetike, prometa, industrije, turizma in rabe naravnih virov. MOP ta poročila objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave tako, da so dostopna javnosti. Naloga MOP je, da na podlagi tako določenega spremljanja stanja okolja, ugotovi, ali je zaradi izvajanja SN2023-2027 prišlo do nepredvidenih škodljivih vplivov na okolje, o tem obvestiti MKGP in v skladu s svojimi pristojnostmi zagotoviti njihovo zmanjšanje ali odpravo.

Vsem deležnikom se za vaše sodelovanje ter vse podane pripombe in mnenja, ki so pomembno prispevale k izboljšanju SN 2023-2027, iskreno zahvaljujemo.

Široka, utemeljena in odprta javna razprava, ki je potekala v dobri veri in na podlagi strokovnih podlag tekom cele priprave SN 2023-2027 in njegove CPVO, je bila ključna pri iskanju soglasja čim širšega kroga deležnikov glede čim bolj ambicioznih, a izvedljivih ciljev Slovenije do 2027, ki bodo upoštevali pomembne nacionalne okoliščine in predstavljali ustrezen korak k izboljšanju tako položaja kmeta v družbi, kot stanju narave v kateri dela.

S spoštovanjem,

Maša Žagar

GENERALNA DIREKTORICA

Naslovniki:

- Ministrstva in organizacije, ki so sodelovale v CPVO
- Objava na spletni strani skp.si